

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور
استانداری اصفهان

معاونت باسکنی امور عمرانی
دفتر امور شهری و شوراهای

« حمایت از کالای ایرانی »

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۸/۱۹
شماره: ۲۰/۳۲۷/۰۸۳۲
پیوست:

رئیس محترم شورای اسلامی شهر

شهردار محترم

باسلام و احترام؛

نامه ی شماره ی ۳۸۹۹۸ مورخ ۹۷/۸/۱۳ رئیس محترم سازمان شهرداریها و دهیاریها منضم به بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸ شهرداریهای کشور به پیوست ابلاغ می گردد. لذا تاکید می گردد کلیه شهرداریها و شوراهای اسلامی شهرها، سازمان ها، شرکت ها و مؤسسات وابسته به شهرداریها مکلفند در چارچوب سیاستهای مندرج در این بخشنامه و دستورالعمل ها و مفاد ماده ۶۷ قانون شهرداری، برنامه سالانه و بودجه پیشنهادی خود را در موعد قانونی به شورای اسلامی شهر ارائه نمایند.

در تهیه بودجه پیشنهادی توجه به موارد زیر ضروری است:

رویکردهای منابع درآمدی پایدار، مدیریت مصرف و اصلاح الگوی مصرف، افزایش بهره وری، بکارگیری نظام یکپارچه هوشمندسازی اطلاعات، افزایش مشارکت شهروندان در اداره امور شهر و جذب سرمایه های بخشهای عمومی و خصوصی در اجرای طرحها و پروژه های شهری، ارتقاء و بهبود محیط شهری، عدالت محوری و سیاستهای اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولید داخلی، توسعه پایدار شهری و ایجاد زیرساختهای صنعت گردشگری و سرمایه گذاری توسط بخش خصوصی
ضمنا ضرورت دارد بر اساس دستورالعملهای ابلاغی وزارت کشور و ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی تشکیلات انتخابات داخلی و امور مالی شورای اسلامی شهرها و آیین نامه نحوه هزینه بودجه شوراهای کشور، همزمان با بودجه شهرداری، بودجه شورا را تنظیم و تصویب و گزارش حسابرسی و تفریح بودجه شورا به این دفتر و دیگر مراجع ذیربط ارائه گردد.

علی اصغر ذاکری
مدیرکل

رونوشت:

- ✓ استاندار محترم برای استحضار
- ✓ جناب آقای مقدس زاده معاونت محترم هماهنگی امور عمرانی استانداری برای استحضار
- ✓ فرماندار محترم شهرستان برای پیگیری و نظارت قانونی لازم به همراه پیوست
- ✓ رئیس محترم شورای اسلامی استان برای پیگیری به همراه پیوست
- ✓ کارشناسان محترم دفتر امور شهری و شوراهای برای پیگیری و نظارت قانونی لازم و اعلام نتیجه به همراه پیوست ۷۰۸۳۲

ثبت اتوماسیون اداری شهرداری کهریزسنگ
شماره: ۴۳۶۰- / تاریخ: ۱۳۹۷/۸/۱۹

سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور
دفتر ملی برنامه‌ریزی

شماره : ۲۸۹۸۸
تاریخ : ۹۷، ۸، ۱۲
پیوست :

برسالتی

معاونین محترم هماهنگی امور عمرانی استانداری های سراسر کشور

با سلام و احترام

در اجرای ماده (۲۵) آیین نامه مالی شهرداری ها، به پیوست بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸ شهرداری های سراسر کشور که در چارچوب قوانین، مقررات و اهداف برنامه های توسعه کشور تنظیم گردیده است برای ابلاغ به شهرداری های ذیربط ارسال می گردد.

با عنایت به سیاست های وزارت کشور مبنی بر اهمیت و ضرورت نظارت بر فرآیند اجرای صحیح بودجه و فعالیت های مرتبط با آن، لازم است شهرداران محترم بودجه پیشنهادی شهرداری را در قالب مفاد و ضوابط بخشنامه فوق تنظیم و پس از تصویب شورای اسلامی شهر در سامانه بودجه شهرداری ها به آدرس (budget.imo.org.ir) نیز ثبت نمایند.

مدیر مالی تراود

۱۳۹۷/۰۸/۱۹

۲۰۸۳۲

www.imo.org.ir

بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸

شهرداری های کشور

دفتر برنامه ریزی و بودجه

بلاغ آبان ماه ۱۳۹۸

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

بودجه در نهادهای بزرگ بخش عمومی از جمله شهرداری‌ها علاوه بر برنامه ریزی و کنترل عملیات اجرایی و خدمت رسانی به شهروندان، یک الزام قانونی نیز به شمار می‌رود. به همین جهت بودجه می‌تواند از طریق تخصیص بهینه منابع، زمینه مصرف منابع در محل‌های تعیین شده و کارایی و اثربخشی فعالیت‌های شهرداری را فراهم نماید. از این منظر، بودجه حداقل سطح پاسخگویی مدیران شهرداری را به شهروندان و نمایندگان قانونی و منتخب ایشان در شورای اسلامی شهر و سایر نهادهای ذیصلاح فراهم می‌سازد و از این رو بودجه‌ریزی و ارائه گزارش‌های اجرای بودجه نقش بی‌بدیلی در اعمال نظارت مالی و عملیاتی بر شهرداری‌ها خواهد داشت. با عنایت به موارد مطروحه، بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸ شهرداری‌ها، براساس اسناد بالادستی از جمله برنامه‌های بلند مدت و میان مدت شهرداری و قانون شهرداری و این نامه مالی شهرداری‌ها تهیه و تدوین شده است.

فصل اول - راهبردها و سیاست‌ها

بودجه سال ۱۳۹۸ شهرداری‌ها بایستی در راستای اجرای سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و دولت تدبیر و امید و بازویکرد تقویت انضباط مالی، پاسخگویی به شهروندان و افزایش کارایی و اثر بخشی تدوین گردد.

۱-۱- راهبردهای اساسی

اهم راهبردهای سال ۱۳۹۸ شهرداری‌های کشور:

- ۱) اتخاذ تدابیر اجرایی برای مقابله با تحریم‌های احتمالی و پیامدهای آن بر برنامه‌ها و فعالیت‌های شهرداری
- ۲) شفاف سازی درآمدها و هزینه‌ها
- ۳) بسترسازی برای ایجاد کنترل و ارزیابی پیشرفت‌های حاصل از اجرای بودجه
- ۴) افزایش مشارکت شهروندان در تامین هزینه‌ها و اداره امور شهر و بهبود فضای کسب و کار شهر
- ۵) جلب مشارکت و همکاری بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های درآمدزای شهری
- ۶) مدیریت مصرف و حفظ انضباط مالی با تاکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف
- ۷) اصلاح نظام درآمد شهر با رویکرد تقویت وصول عوارض و درآمدهای پایدار و قانونی
- ۸) بهبود و به‌کارگیری نظام‌های یکپارچه هوشمندسازی اطلاعات برای بهبود خدمت‌رسانی
- ۹) توسعه نظام برنامه‌ریزی مدیریت شهری با تاکید بر اهداف کمی و کیفی و شاخص‌های ارزیابی عملکرد
- ۱۰) تدوین و توسعه امور فرهنگ شهروندی و ارتقای سرمایه اجتماعی

۱-۲. سیاست‌های اجرایی

سیاست‌های اجرایی سال ۱۳۹۸ به شرح اعلام می‌گردد:

۱. تدوین فعالیت‌های شهرداری بر اساس اسناد بالادستی و مقررات‌ها و برنامه‌های مصوب شهری
۲. تقویت ساز و کارهای مدیریت و نظارت بر هزینه‌کرد اعتبارات و کاهش هزینه‌های غیرضروری به ویژه برفراری نظام کنترل پروژه.
۳. اجرا و رعایت دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت کشور در حوزه نظام جامع مالی و گزارشگری مالی، خزانه داری، کمیته تخصصی اعتبار، پلاک کوی و بیت‌المال، استخوان‌کردن، ایجاد اسناد و مدارک مالی، تحریر دفاتر قانونی و ...
۴. توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی با درنظر گرفتن اهداف مندرج در قانون مدیریت مصرف سوخت و قانون هوای پاک.
۵. پرداخت هرگونه اعتبارات به دستگاه‌های اجرایی خارج از چهارچوب قوانین و مقررات ممنوع می‌باشد.
۶. واگذاری اموال شهرداری به اشخاص حقیقی و حقوقی خارج از چهارچوب قوانین و مقررات ممنوع می‌باشد.
۷. خرید و استفاده از کالاهای و خدمات دولتی با رویکرد حمایت از کسب و سرمایه‌های داخلی
۸. ایمن‌سازی شهر در مقبول سوانح و حوادث طبیعی و آسان ساختن با اولویت احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، احیاء و مرمت بافت‌های ارزشمند فرهنگی، تاریخی و توانمند سازی مناطق حاشیه نشین
۹. ارتقاء شاخص‌های محکمات زیست شهری
۱۰. اصلاحی و اجرای پروژه‌های بزرگ جدید بر اساس پیوست‌های مطالعاتی مورد نیاز اجرا از فنی، زیست محلی، ترافیکی، اقتصادی و ...
۱۱. اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها با کمک بر تکمیل طرح‌ها و پروژه‌های نیمه‌تمام یا رعایت مسوولیت گسترده تخصص اعتبار در شهرداری ابلاغی رئیس محترم سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور به شماره ۱۶۹۱۹ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۱
۱۲. نظارت بر فعالیت‌ها، طرح‌های شهری و تهیه گزارش‌های ارزشیابی عملیات و نتایج حاصله از اجرای بودجه، توسط معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی یا واحد مربوطه شهرداری و تطبیق این گزارش‌ها با گزارش‌های رسالی واحدهای اجرایی به لحاظ پیشرفت کار (رسالی و فیزیکی)
۱۳. کمیته تخصصی اعتبار و تهیه اسناد اطلاعات و پیشرفت برنامه‌ها را بر اساس گزارشات رسالی از واحد برنامه‌ریزی شهرداری را به بهره خواهد داشت.
۱۴. افزایش و تقویت سهم درآمدهای مستمر و پایدار از کل درآمدهای شهرداری و کاهش وابستگی بودجه به درآمدهای ناپایدار از جمله درآمدهای نسی از ساخت و ساز.

۱۵) اصلاح و تقویت منابع موجود درآمدی و تأمین منابع جدید، بهره‌گیری از ابزارهای نوین تأمین مالی با هدف تنوع بخشیدن به منابع درآمدی شهرداری از جمله انتشار اوراق مشارکت، فاینانس، مشارکت مدنی یا بخش خصوصی و استفاده از وام بانکی

فصل دوم تکالیف بودجه‌ای

۱) مطابق با ماده ۱۵ قانون نوسازی و عمران شهری، شهرداری‌ها مکلفند برنامه عملیات نوسازی، عمران و اصلاحات شهر را برای مدت ۵ سال و در چارچوب دستورالعمل ابلاغی وزارت کشور به شماره ۲۴۴۹۲ مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۰۹ تدوین و برای تصویب به مراجع ذیربط ارسال نمایند.

شهرداری‌هایی که براساس مبنای فوق، برنامه پنج‌ساله تهیه و در دست اجرا دارند، باید در تهیه بودجه سال ۱۳۹۸، برنامه‌ها، طرح‌ها و فعالیت‌های مربوطه به بخش یکساله برنامه مزبور را مبنای تهیه بودجه قرار دهند.

۲) هرگونه برون‌سیاری و واگذاری امور به بخش خصوصی در چارچوب قوانین و مقررات شهرداری منوط به تعیین تکلیف منابع موجود اخذ از نیروی انسانی و ماشین‌آلات و تجهیزات بوده به نحوی که هزینه برون‌سیاری بار مالی مجددی را علاوه بر فعالیت قبل، به شهرداری تحمیل ننماید.

۳) در صورتیکه بودجه سالانه شهرداری مشتمل بر تعمیرات هائی مبنی بر اجازه شهرداری برای انجام فعالیتی مشخص باشد، ضرورت دارد پیش‌بینی منابع مرتبط با فعالیت‌های مندرج در تأمیر بودجه یاد شده به صورت روشن و صریح ارائه گردد. بدیهی است ارائه این تأمیر بودجه بدون پیش‌بینی منابع و لحاظ نمودن ردیف‌های اعتباری مشخص، ممنوع خواهد بود.

۴) تأمین منابع لازم برای تعمیر و نگهداری تأسیسات و ابنیه شهری به‌ویژه پل‌ها، پارک‌ها، پایانه‌ها، ایستگاه‌های آتش‌نشانی، حمل و نقل عمومی و سرویس‌های بهداشتی.

۵) پیش‌بینی اعتبار لازم برای اجرای برنامه‌های ارتقاء سطح ایمنی و آتش‌نشانی شهر بر اساس میزان خطر پذیری شهر در برابر حوادث و در چارچوب وظایف قانونی شهرداری

۶) پیش‌بینی افزایش عوارض ایمنی و آتش‌نشانی (حداکثر به میزان نرخ تورم اعلامی بانک مرکزی) که هنگام صدور پروانه ساختمانی اخذ میگردد.

۷) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت اجرای طرح‌های مصوب جداسازی آب خام فضای سبز از آب شرب و توسعه روش‌های آبیاری نوین و تأمین از سیستم فاضلاب شهری

۸. پیش‌بینی اعتبار و تامین منابع مالی لازم جهت اجرای طرح‌های مربوط به امنیت تردد، کاهش آلودگی هوا و توسعه، نوسازی و تجهیز ناوگان حمل و نقل عمومی شهری از قبیل:

الف) ساماندهی ناوگان بار و مسافر شهری

ب) امنیت ساری معابر و محلات شهری

ت) ایستگاه‌های ترانسپورت دوده (DPT) برای خودروهای دیوژن سنگین عمومی شهرها و تعویض کاتالیزور خودروهای عمومی درون شهری در شهرهای لوده و کلان‌شهرها

ث) ایجاد و بروزرسانی محلات جمع‌کن و نقل و بارهای در شهرهای جمعیت بیش از ۵۰ هزار نفر و محلات ساماندهی حمل و نقل و ترافیک

ج) ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز جهت مدیریت بار شهری و صدور سند حمل‌ابری برای ناوگان فعال در بار شهری

خ) ایجاد زیرساخت مورد نیاز جهت ثبت سگابزه تخلفات رانندگی از قبیل، ناوگان فاقد معاینه فنی و باربرک و پروانه فعالیت، سرعت غیر مجاز، ناوگان فرسوده و...

ح) ایجاد سامانه‌های اتوبوسرانی خدی و BRT و احداث مسیر و خرید ناوگان.

۹. شهرداری‌ها موظفند از محل اعتبارات خود هزینه معاینه فنی کلیه ناوگان ملکی فعال در حمل و نقل عمومی شهری و حومه را تامین نمایند و تنها به ناوگان دارای برچسب معاینه فنی و ازبوی ادواری دارای پروانه فعالیت اجازه فعالیت دهند.

۱۰. پرداخت اعتبارات جاری شوراهای اسلامی شهر بر اساس تحقق بودجه شهرداری‌ها که در دوره‌های سه‌ماهه محاسبه می‌گردد، ایجاد خواهد شد. برای سه‌ماه اول سال، پرداخت اعتبارات مذکور بصورت علی‌الحساب خواهد بود.

۱۱. وفق تبصره ذیل ماده ۶۷ قانون شهرداری، شهرداری مکلف است نسخه‌ای از بودجه و تفریع بودجه را حداکثر تا ۱۵ روز بعد از تصویب شورای اسلامی شهر به استانداری مربوطه ارسال نماید.

۱۲. وفق ماده ۷۱ قانون شهرداری، شهرداری مکلف است هر سه ماه یکبار مستقیماً تا تاریخ ماه بعد بصورت جمعی از درآمد و هزینه شهرداری را که به تصویب شورای اسلامی شهر رسیده برای اطلاع عموم منتشر و نسخه از آن را به وزارت کشور ارسال نماید.

۱۳. پیش‌بینی اعتبار جهت ایجاد طرح‌های فعالیتی و پژوهشی و توسعه فناوری بر اساس سازسختی صورت گرفته تا فایده شورای پژوهشی مدیریت شهری است.

۱۴. پیش‌بینی اعتبار جهت اجرای برنامه‌های مدیریت سبز شامل مدیریت مصرف انرژی، آب، مواد اولیه، تجهیزات و کاغذ، کاهش پسماند و بازیافت آن در شهرداری.

۱۵. فراهم نمودن منابع لازم جهت تبدیل پسماند به کود یا انرژی - همکاری بخش خصوصی

۱۶) با عنایت به بند ث ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور، زیرساخت‌های نرم افزاری لازم بمنظور دریافت اطلاعات متقاضیان و محاسبه کلیه عوارض شهرداری و جرایم آن صرفاً با استفاده از نرم افزار و بدون حضور نیروی انسانی فراهم گردد.

۱۷) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت توسعه کمربند فضای سبز (به استناد تبصره ۲ ماده ۲۷ قانون هوای پاک)

۱۸) با عنایت به بند الف ماده ۵۹ قانون برنامه ششم توسعه کشور، برای احیاء، بهسازی، نوسازی و مقاوم‌سازی و بازآفرینی محلات در قالب مطالعات مصوب ستاد ملی و استانی بازآفرینی شهری پایدار منابع لازم پیش‌بینی گردد.

۱۹) پیش‌بینی اعتبار لازم جهت کنترل جمعیت حیوانات ناقل بیماری به انسان

فصل سوم - ضوابط مالی تهیه و تنظیم بودجه

الف) ضوابط حقوق و دستمزد

۱) پیش‌بینی اعتبار برای حقوق و مزایای کارکنان رسمی، پیمانی، قراردادی و مشمولین قانون کار در سال ۱۳۹۸ به میزان ۱۵٪ افزایش به نسبت سال ۱۳۹۷ در نظر گرفته شود.

در هر صورت مصوبه هیات محترم وزیران در خصوص کارمندان رسمی، پیمانی و قراردادی و قانون کار جمهوری اسلامی ایران و مقررات مرتبط در مورد کارگران رسمی و نیروهای دارای قرارداد مشاغل کارگری ملاک عمل خواهد بود.

۲) پیش‌بینی اعتبار اضافه‌کار کارکنان شهرداری با رعایت محدودیت‌های بودجه و رعایت مقررات مربوطه

۳) شهرداری می‌تواند نسبت به پیش‌بینی اعتبار تسهیلات رفاهی، کمک‌های نقدی و غیرنقدی در سال ۱۳۹۸ برای کارکنان شهرداری براساس ضوابط و مقررات اقدام نماید و حداکثر ۲۰٪ افزایش نسبت به بودجه مصوب سال ۱۳۹۷.

۴) شهرداری‌هایی که در سالهای ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ تأسیس شده یا میشوند جهت پیش‌بینی اعتبارات مذکور متناسب با شهر هم‌تراز در استان از لحاظ جمعیت، منابع درآمدی و درجه شهرداری پیش‌بینی نمایند.

۵) پیش‌بینی اعتبار برای اجرای طرحهای پژوهشی و آموزش مدیران و کارمندان شهرداری به میزان حداقل ۱٪ و حداکثر ۳٪ درصد از اعتبارات جاری (هزینه‌ای).

- ۶) هزینه کرد اعتبار آموزشی طبق دوره های مصوب نظام جامع آموزش شهرداریها بوده و صرف هزینه آموزش برای امور متفرقه ممنوع می باشد.
- ۷) پیش بینی اعتبار پرداخت هرگونه وام از محل اعتبارات جاری و عمرانی به شهردار، کارکنان شهرداری، سازمان های وابسته و اعضای شورای اسلامی شهر ممنوع می باشد.
- ۸) پیش بینی اعتبار برای پرداخت حق جلسه به اعضای کمیسیون ها، کمیته ها و کارگروه های مصرح در قوانین و مقررات حوزه مأموریت های شهرداری در چارچوب بخشنامه شماره ۱۲۸۲۲۵ مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۷ ابلاغی وزیر محترم کشور.
- ۹) پیش بینی اعتبار بیمه مسئولیت جمع مدنی برای کارکنان در بودجه شهرداری ضروری است.
- ۱۰) هرگونه به کارگیری نیروی انسانی و تبدیل وضعیت استخدامی تحت هر عنوان در ستاد شهرداری، مناطق، نواحی و سازمان های وابسته بدون اخذ مجوز از سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور ممنوع می باشد.
- شهردار و ذیحساب و قائم مقام آنان شهرداری موظفند نسبت به اجرای این بند نظارت نموده و از پرداخت هرگونه وجهی خارج از افراد مشمول در این بند خودداری نمایند.
- ۱۱) هرگونه بکارگیری افراد بازنشسته یا بازخرید به استثناء موارد مجاز مندرج در قانون ممنوعیت بکارگیری بازنشستگان مصوب ۱۳۹۵/۳/۲۰ مجلس شورای اسلامی و استفساریه ها و اصلاحات بعدی ممنوع خواهد بود. اعاده بکار یا بکارگیری مصادیق مستثنیات قانون فوق و تبصره ماده ۸۴ قانون استخدام کشوری در چارچوب ضوابط ابلاغی سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور امکان پذیر خواهد بود.
- اعاده بکار جانبازان و ابدگان بازنشسته دارای شرایط مندرج در بندهای ا، ب، ج و د ماده ۸۷ قانون برنامه ششم توسعه و اعاده بکار مشمولین ماده ۶۰ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران با رعایت مقررات مربوطه انجام خواهد شد.
- ۱۲) پرداخت حقوق و مراتب به کارمندان رسمی و پیمانی شهرداری ها بر اساس سبب سازمانی است و هرگونه پرداخت بر اساس ابلاغ آنان خارج از عناوین سبب های سازمانی مصوب در ساختار سازمانی شهرداری و سازمان های وابسته فاقد وجاهت قانونی است.
- ۱۳) پیش بینی اعتبار عیدی و یاداش بابت پایان سال کارکنان رسمی، پیمانی و قراردادی بر اساس مسوبه حیات محترم وزیران و در مورد کارکنان رسمی و نیروهای دارای قرارداد مشاغل کارگری طبق قانون کار جمهوری اسلامی ایران و مقررات مرتبط عمل خواهد شد.
- ۱۴) حق جلسه کمیته های حسابرسی شوراهای اسلامی شهر در شهرداری های کلانشهر و مراکز استان نیز در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه قابل پرداخت خواهد بود.

۱۵) شهرداری‌ها، موسسات، شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به آن‌ها موظفند نسبت به محاسبه کسورات قانونی حقوق پرسنل و بیمانکارانم از مالیات تکلیفی، مالیات بر ارزش افزوده و بیمه اقدام و مبالغ مزبور به حساب سازمان‌های مربوطه واریز شده تا از ایجاد تعهد برای سال‌های آتی جلوگیری نموده و همچنین تمهیدات لازم برای پرداخت سایر تعهدات سنوات قبل در این خصوص را نیز فراهم نمایند.

ب) ضوابط در آمدی و هزینه کرد اعتبارات

- ۱) میزان پیش‌بینی درآمدها در سال ۱۳۹۸ باید متناسب با میانگین رشد درآمدها در پنج سال گذشته انجام پذیرد. در صورت نیاز به پیش‌بینی درآمدها بیش از میزان فوق، بایستی دلایل توجیهی آن به بیوست بودجه پیشنهادی به شورا و میادای ذی‌ربط ارائه گردد. وام‌های اعطائی و سایر کمک‌هایی که بطور ویژه به شهرداری‌ها اختصاص داده شده‌است، مشمول محاسبه درآمد مذکور نخواهد بود.
- ۲) برای ثبت اعتبار تملک‌دارایی سرمایه‌ای دولت که باید در قالب پروژه‌های مشخص هزینه شود، اعتبارات مذکور بایستی در همان سال مالی ثبت شوند و در صورت عدم هزینه‌کرد تا پایان دوره عمل بودجه دولت می‌بایست اصلاحیه در باب‌های انجام شده صورت پذیرد.
- ۳) شهرداری‌ها مکلف‌اند نیم‌درصد (۵۰٪) از درآمدهای وصولی (به استثنای وام و تسهیلات، اعتبار تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای که دولت در اختیار شهرداری‌ها قرار می‌دهد، اوراق مشارکت، فاینانس، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای) را جهت پرداخت به انجمن‌های کتابخانه‌های عمومی شهر مربوطه، در بودجه سال ۱۳۹۸ پیش‌بینی نمایند. پیرو تفاهم‌نامه فی‌مابین سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ابلاغی ملی نامه شماره ۱۰۴۰۴ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۷ به معاونین محترم امور عمرانی استانداری‌های کشور، نسوبه حساب بهیابی با نهاد عمومی کتابخانه‌ها پس از تصویب تفریح بودجه توسط شورای اسلامی شهر خواهد بود.
- ۴) پیش‌بینی اعتبارات موضوع مواد ۱۶ و ۱۷ بودجه شهرداری (منهای بودجه سازمان‌های وابسته‌ای که به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری تاسیس شده‌اند، کمک به کتابخانه‌ها و بودجه شوراها، اسلامی شهرها)، حداکثر معادل دو درصد (۲٪) بودجه جاری می‌باشد و اعتبار مذکور صرفاً براساس دستورالعمل "نحوه هزینه کرد مواد ۱۶ و ۱۷ بودجه شهرداری" (نامه ابلاغ شماره ۵۵۶۱۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۰۶) می‌بایست هزینه گردد.
- ۵) سددرصد (۱۰۰٪) درآمد ناشی از غوازی آنلاین صرفاً برای نگهداری و توسعه فضای سبز شهری و حمل و نقل عمومی در قالب طرح‌های منسوب شهرداری هزینه گردد.

- ۱۶) مستدرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصل از ماده ۱۵ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی صرفاً برای نملک، احداث و توسعه و تجهیز توقفگاه و بازکینگ های عمومی شهری هزینه گردد.
- ۱۷) درآمد موضوع ماده ۲۳ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی باید در چهارچوب موارد ذکر شده در قانون هزینه شود.
- ۱۸) مستدرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصل از اجرای قانون مدیریت پسماند صرفاً در موارد ذکر شده در ماده ۲۱ قانون مذکور هزینه گردد.
- ۱۹) مستدرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از اجرای ماده ۱۰۱ قانون شهرداریها صرفاً در حوزه عمرانی هزینه شود.
- ۱۰) درآمدهای ناشی از فروش اموال سرمایه ای و دارایی های ثابت شهرداری، فروش اموال غیر منقول، منقول، نسفا و نیز فروش سرقتی بایستی الزاماً به مصارف نملک دارایی های سرمایه ای (انجام پروژه عمرانی و ایجاد دارایی های جدید در شهرداری) و همچنین تادیه بدهی های مالی ناشی از اخذ وام یا تسهیلات بانکی برسد.
- ۱۱) اختصاص (۱۰۰٪) عوارض ایمنی و آتش نشانی برای تجهیز ایستگاه های آتش نشانی از جمله خرید خودروهای نردبان دار و بالابر هیدرولیکی
- ۱۲) اختصاص وام و اوراق مشارکت بمنظور انجام مصارف هزینه ای سالانه و بدهی های قطعی سنوات قبل و همچنین تادیه بدهی های مالی مسوع خواهد بود.
- ۱۳) در راستای اجرای بند ۱۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری ها، شهرداری می تواند بمنظور حفظ ایمنی شهر از خطرات ناشی از بلایای طبیعی و حوادث غیرمترقبه، اماکن و ساختمان های شهروندان را با مشارکت آنان بیمه نماید.
- ۱۴) حکم ماده ۶۸ قانون شهرداری در خصوص نسبت بودجه عمرانی به کل بودجه شهرداری (حداقل ۴۰٪ عمرانی)، علاوه بر بودجه مصوب، در اجرای بودجه نیز می بایست رعایت گردد.
- ۱۵) در مواردی که قانون گذار در مورد مصرف برخی از درآمدها تعیین تکلیف نموده، باید در محل خود هزینه شود و گزارش آن به شورای اسلامی شهر ارائه گردد و حسابرسان رسمی باید در این خصوص اعلام نظر نمایند.
- ۱۶) میزان تنخواه گردان شهرداری بمنظور پرداخت به کارپردازان و عاملین مالی و سایر موارد مرتبط با این امور صرفاً مطابق با مفاد مندرج در دستورالعمل "نحوه واکناری، میزان و واریز تنخواه گردان" ابلاغی وزیر محترم کشور به شماره ۱۷۳۵۰۱ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۸ و از محل اعتبارات مصوب تخصیص یافته خواهد بود و هرگونه پرداخت غیر از مفاد دستورالعمل مذکور غیر قانونی می باشد.
- ۱۷) شهرداری ها موظفند در تنظیم لایحه بودجه سالانه خود با در نظر گرفتن حدود مالی بند الف ذیل ماده ۴ این نامه مالی شهرداری ها، حداکثر به میزان ۵٪ (پنج درصد) بودجه را جهت هزینه کرد در ردیف حوادث غیرمترقبه پیش بینی نمایند. اعتبار فوق می بایست صرفاً در سرایعاً بروز حوادث غیر مترقبه هزینه گردد و هرگونه هزینه کرد مازاد بر این برای حوادث غیر مترقبه بدون اخذ مجوز از شورای اسلامی شهر ممنوع می باشد. ضمناً پس از

حزینه کرد اعتبارات فوقی باسنی موضوع هزینه و محل هزینه در گزارش عملکرد (تفریح) بودجه شهرداری ذکر گردد.

۱۸) هر گونه انتقال بلاعوض، فروش و واگذاری اموال شهرداری (اموال منقول، غیر منقول غیر مصرفی، اموال مصرفی و در حکم مصرفی)، تابع تشریفات مقرر در قوانین شهرداری و آیین نامه مالی و معاملاتی شهرداری‌ها، سایر قوانین و دستورالعمل‌های مرتبط و در چارچوب بودجه مصوب سالانه شهرداری می باشد و مسئولیت‌های ناشی از آن بر عهده شهردار و مدیر امور مالی شهرداری خواهد بود. ضمناً مشخصات آن دسته از اموال غیر منقول و منقول غیر مصرفی که به دلیل وجود معارض یا مشکلات قانونی و حقوقی امکان دستور سند مالکیت بری آنها وجود ندارد، می‌بایست بمنظور تعیین تکلیف در پایان هر سال مالی بیوست گزارش مربوطه به شورای اسلامی شهر اعلام گردد.

۱۹) جهت تسهیل در انجام امور مالی شهرداری، شورای اسلامی شهر می تواند به استناد بند ۱۴ ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی شهر در زمان تصویب بودجه قسمتی از اختیارات خود را در خصوص تصویب معاملات، به شهردار واگذار نماید.

۲۰) رعایت مفاد دستورالعمل "خزانه داری در شهرداری" ابلاغی وزیر محترم کشور به شماره ۲۵۴۵۹ مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۰ در واریز کلیه درآمدهای سازمان‌های وابسته (ماده ۵۴) و همچنین واریز ۱۰۰٪ درآمدهای اختصاصی موسسات و شرکت‌های تابعه و سازمان‌های وابسته (ماده ۸۴) به حساب‌های خاص نزد خزانه شهرداری و همچنین واریز کلیه درآمدهای شهرداری‌های فاقد سازمان‌های وابسته و شرکت‌های تابعه به حساب‌های خزانه و هزینه کرد آن پس از مصوبات کمیته تخصیص اعتبار و در حدود بودجه مصوب واحدهای اجرایی فوق الزامی خواهد بود.

۲۱) بودجه سازمان‌های وابسته‌ای که به استناد ماده ۵۴ قانون شهرداری تاسیس شده‌اند می‌بایست درون بودجه عمومی شهرداری مربوطه لحاظ شود و بودجه سایر سازمان‌های وابسته‌ای که به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری تاسیس شده‌اند و تا کنون بر اساس ابلاغیه وزیر محترم کشور اساس‌نامه آن‌ها اصلاح نشده است تا زمان اصلاح اساس‌نامه، می‌بایست به مانند بودجه موسسات و شرکت‌های تابعه بصورت تلفیق با بودجه عمومی شهرداری تهیه و تنظیم نمایند.

۲۲) موسسات، شرکت‌های تابعه و سازمان‌های وابسته‌ای که به استناد ماده ۸۴ قانون شهرداری تاسیس شده‌اند موظفند بودجه پیشنهادی هر ساله خود را حداکثر تا اول دی ماه سال ۱۳۹۷ و تفریح بودجه سال ۱۳۹۷ را تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۸ به شهرداری ارائه نمایند و شهرداری موظف است بودجه تلفیقی شهرداری (واحدهای ستادی و سازمان‌های وابسته) ماده ۵۴ قانون شهرداری (۱) و همچنین موسسات و شرکت‌های تابعه و سازمان‌های وابسته (ماده ۸۴ قانون شهرداری) را به شورای اسلامی شهر ارائه نمایند.

ج) ضوابط کمک به بودجه شورای اسلامی شهر

میزان بیش کمک به بودجه شورای اسلامی شهرها بر مبنای درآمد مسجودی سده در جدول ذیل:

جمعیت (نفر)	درصد بودجه	حداقل مبلغ (میلیون ریال)	حداکثر مبلغ (میلیون ریال)
زیر ۲۰ هزار	۲	۷۰۰	۱,۶۵۰
۲۰ تا ۵۰ هزار	۱,۵۰	۸۵۰	۲,۵۰۰
۵۰ تا ۱۰۰ هزار	۱,۴۰	۱,۴۰۰	۳,۱۰۰
۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار	۱,۲۰	۲,۲۰۰	۵,۷۰۰
۲۰۰ تا ۵۰۰ هزار	۰,۵۰	۲,۴۰۰	۷,۹۰۰
۵۰۰ هزار تا یک میلیون	۰,۱۵	۷,۷۰۰	۱۲,۷۰۰
۱ تا ۲ میلیون			۲۲,۰۰۰
بیش از ۲ میلیون			۲۳,۰۰۰
شهرداری تهران			۱۶۵,۰۰۰

- ۱- در صورتیکه در صورتی که درآمد مسجودی از حداقل مبلغ ارائه شده کمتر باشد، می‌بایست مبلغ حداقل ملاک محاسبه قرار گیرد.
- ۲- در صورتیکه درجه مورد نظر از حداکثر مبلغ تعیین شده بیشتر باشد، می‌بایست حداکثر بعنوان سقف در بودجه پیش بینی گردد.
- ۳- حداقل و حداکثر مبلغ، فقط برای شهرداری‌های می‌باشد که درجه مورد نظر در برهه فوق نامند و در صورتیکه درآمد محاسبه سده در محدود مذکور باشد، باستانی همان مبلغ محاسبه شده، پیش بینی گردد.
- ۴- منظور از بودجه مصوب در جدول فوق برابر است با کل بودجه مصوب سال ۱۳۹۸ به استثنای "کمک‌های ملی و استانی، وام‌های دریافتی و اوراق مشارکت".
- ۵- شهرداری شهرهای با جمعیت بیش از یک میلیون نفر باستانی سقف میزان کمک به بودجه شورای شهر خود را تعیین سده در جدول فوق بعنوان حداکثر میزان پرداختی رعایت نمایند و شامل درستی از بودجه و حداقل مبلغ می‌باشند.
- ۶- اعتبار فوق‌الذکر برای کمک به بودجه شورای اسلامی شهر می‌باشد که در چهارچوب بودجه مصوب شورا و مطابق دستورالعمل بودجه سوره‌های اسلامی شهر می‌باشند هزینه نمیشد.
- ۷- هزینه‌های غیر مصرفی شورا از جمله خرید و اجاره اموال، ساختمان، وسیله نقلیه و ... در ردیفهای بودجه شهرداری پیش‌بینی و با رعایت مقررات مربوطه توسط شهرداری خریداری و براساس مقررات تحویل شورا خواهد شد.
- ۸- اعتبارات مزبور پس از محاسبه در ردیف "مسئله" نامتن اعتبار بودجه شورای اسلامی شهر" در ذیل ماده ۱۶ وظایف خدمات اداری بودجه شهرداری در پیش‌بینی می‌باشد.

۹. پیش بینی اعتبار مورد نیاز برای حسابرسی شهرداری و سازمانهای وابسته موضوع بند ۳۰ ماده ۸۰ قانون تشکلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور که توسط شورای اسلامی شهر صورت می گیرد را علاوه بر کمک های شهرداری به شورای اسلامی شهر، بایستی پیش بینی و به شورای اسلامی شهر پرداخت گردد.
۱۰. بمنظور انجام حسابرسی هر سال شهرداری و سازمانهای وابسته، شورای اسلامی شهر موظف است حداکثر تا پایان شهریور ماه همان سال مطابق با فهرست اعلامی سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور و رعایت ملقمه بندی های مربوطه و رعایت دستورالعمل نحوه استفاده از خدمات مؤسسات حسابرسی در شهرداری، سازمان و مؤسسات و شرکت های ذیعه و سودنامه اجرایی پذیرش و نظارت بر مؤسسات حسابرسی نسبت به انتخاب حسابرسی رسمی اقدام نموده و تا پایان خرداد ماه سال بعد همزمان با تفویض بودجه، بررسی و تصویب گزارش حسابرسی شهرداری و سازمانهای وابسته انجام پذیرد.

د) سایر ضوابط تنظیم بودجه

- ۱) بمنظور مدیریت هزینه بهتر در منابع و مصارف و جلوگیری از ایجاد دس و بدهی در شهرداری، لازم است مفاد دستورالعمل "کمیته تخصصی استاندارد شهرداری" که شماره ۶۹۱۹ مورخ ۱۱/۰۵/۹۵ سازمان شهرداریها و دهیاری های کشور در هرگونه بخشهای اعتباریه واحدها و مناطق و سازمانهای وابسته به شهرداری مدنظر قرار گیرد.
- ۲) شهرداری ها موظفند همزمان با تنظیم لایحه بودجه سالانه خود نسبت به پرداخت بخشی از بدهی های فعلی شده سنواتی سرمایه گذاری عمرانی که در بودجه های سنواتی منظور شده است اقدام نمایند و پرداخت تعهدات یاد شده باید از سرجمع مصارف بودجه کسر و در قالب یک تبصره به شرح جدول ذیل بصورت مستقل آورده شود نه نحوی که مجموع مصارف بودجه سالانه شامل عملکرد تبصره و مصارف بودجه سال جاری حداکثر برابر با منابع پیش بینی شده گردد. ضمن شهرداری باید عملکرد تبصره یاد شده را به همراه گزارش تفویض بودجه به همراه فهرست دقیقی از پرداخت های انجام شده جهت تصویب به شورای اسلامی شهر ارائه نماید.

منابع مورد نظر بمنظور تسویه بدهی		مصارف بمنظور تسویه بدهی	
شرح	مبلغ	شرح	مبلغ
درآمدها، شهرداری ها و سازمان های وابسته (ماده ۲۵)		کمک های دولتی و محل درآمدها در تعهدات قطعی شده است این منابع می	
درآمدهای غیر دولتی (ماده ۲۶)		کمک های دولتی و محل درآمدها در تعهدات قطعی شده است این منابع می	
سود و زیان مؤسسات و شرکت های وابسته (ماده ۱۱)		سود و زیان مؤسسات و شرکت های وابسته (ماده ۱۱)	
سود و زیان مؤسسات و شرکت های وابسته (ماده ۱۱)		سود و زیان مؤسسات و شرکت های وابسته (ماده ۱۱)	
جمع منابع		جمع کل بدهی قابل پرداخت برای سال جاری	

۳. دریافت هرگونه تسهیلات وام صرفاً می‌تواند براساس طرح توجیهی مصوب و مورد تأیید شورای اسلامی شهر و منظور اجرائی پروژه (ملک دارایی‌های سرمایه‌ای) برای انجام بخشی از وظایف و مسوولیت‌های محوله به شهرداری باشد و هزینه‌کرد برای مصارف هزینه‌ای شهرداری مجاز نمی‌باشد.
۴. سقف دریافت هرگونه تسهیلات وام با سایر واگذاری‌های مالی در شهرداری، ۵۰٪ سالانه دو سال اخیر بودجه مصوب عمرانی شهرداری خواهد بود.
۵. شهرداری‌ها موظفند در پیوست لایحه بودجه سالانه خود، نسبت به تعیین شرایط مرتبط با نحوه استقراضی اوام با سایر واگذاری‌های مالی از جمله میزان و مورد مصرف را جهت تصویب به شورای اسلامی شهر ارسال نمایند. بدیهی است سایر شرایط مرتبط از جمله نحوه استرداد، نرخ سود تعیین شده، مدت وام و ... باید پس از استراض در چارچوب لوایح جداگانه به تصویب شورای اسلامی شهر برسد.
۶. هرگونه اصلاح در نظام تهیه و تنظیم بودجه شهرداری، صرفاً براساس ابلاغ وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) امکان‌پذیر است. لذا شهرداری‌ها موظفند در سال ۱۳۹۸ بودجه خود را در قالب بودجه برنامه‌ای (موضوع دستورالعمل اصلاحی روس تنظیم بودجه شهرداری‌ها که در سال ۱۳۷۹ توسط وزارت کشور به شهرداری‌ها ابلاغ شده است) تهیه و شویین نمایند.
۷. در صورتیکه تفاوت درآمد و هزینه سال قبل، حاکی از مزایای درآمد بر هزینه باشد، موضوع در قالب متمم بودجه هشت سال پس از کسر دیون به محض عدم بایده انتشارات کمیته‌ای تخصصی باید و جهت تصویب به شورای اسلامی شهر ارسال خواهد شد.
۸. چنانچه تفاوت درآمد و هزینه مورد کسری درآمد بر هزینه و حاکی از عدم تحقق درآمدها باشد، شهرداری‌ها سستی سطح کسری بودجه را در پس‌ریزی بودجه سال بعد به عنوان بخشی از اعتبارات هزینه‌ای در بخش دیون لحاظ نمایند.
۹. فعالیت‌های جاری شهرداری غیر از اولس تخصصی اعتبار از طریق شاخه‌های گردان حسابداری (موضوع ماده ۲ دستورالعمل نحوه واگذاری، میزان و ارزیابی نتایج گردان ابلاغی به شماره ۱۷۳۵۰۱ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۹۵ وزیر محترم کشور) انجام خواهد شد.
۱۰. پرداخت مجدد نتایج به کارپردازان و نمایندگان مالی که معاف مجاز مندرج در دستورالعمل مورد اشاره، منوط به تسویه آن معطوق به دستورالعمل ابلاغی خواهد بود.

فصل چهارم - سامانه بودجه شهرداری‌ها

- ۱) در راستای بسط دولت الکترونیک و با توجه به تکلیف شهرداری‌ها طبق تبصره ذیل ماده ۶۷ قانون شهرداری مبنی بر ارسال یک نسخه از بودجه به وزارت کشور، تمامی شهرداری‌ها موظفند بودجه مصوب و تفریح بودجه را در سامانه بودجه شهرداری‌های کشور به آدرس اینترنتی budget.imo.org.ir ثبت نمایند.
- ۲) شهرداری‌ها موظفند پس از ثبت بودجه در سامانه و تصویب شورای اسلامی شهر، نسخه کاغذی بودجه (پرینت از سامانه) که به امضای مسئول شهردار و رئیس شورای اسلامی شهر رسیده را به فرمانداری و استانداری مربوطه ارسال نمایند.
- ۳) شهرداری مکلف است نسخه تصدیق شده بودجه (اعم از بودجه مصوب، اصلاحیه، متمم و تفریح بودجه) را ارسال نموده و در سامانه بودجه بارگذاری نماید.
- ۴) مهلت دسترسی برای ثبت بودجه مصوب سال ۱۳۹۸ در سامانه بودجه، حداکثر تا پانزدهم اسفندماه سال ۱۳۹۷ و مهلت دسترسی جهت تفریح بودجه (اصلاحیه) سال ۱۳۹۷ تا پانزدهم فروردین ۱۳۹۸ می‌باشد.
- ۵) مسئولیت صحت ورود بودجه‌های ثبت شده در سامانه بودجه، طبق تکالیف مقرر در ماده ۲۶ این نامه مالی شهرداری‌ها، به هیئت شهردار و مسئول امور مالی یا معاونین برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی (مقابل مطابق با جدول مصوب شهرداری) در کلان شهرها و مراکز استان می‌باشد.